

Міністерство освіти і науки України

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету
іноземної та слов'янської

філології

Н.І. Кириленко
«30» серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність – 014 Середня освіта (Мова і література (французька))

освітньо-професійна програма:

Середня освіта (Французька та англійська мови)

Мова навчання – англійська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«30» серпня 2019 р.

Голова

Семеног О.М., д.пед.н., проф.

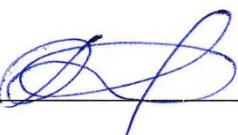
Суми – 2019

Розробник:

Буренко Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від. «29» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ д.ф.н., проф. Школяренко В.І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
		Вибіркова	
		Рік підготовки:	
Кількість кредитів – 3		4-й	
		Семестр	
		2-й	
		Лекції	
	Освітній ступінь - БАКАЛАВР	18 год.	год.
Загальна кількість годин - 90		Практичні, семінарські	
		12 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	год.
		Консультації:	
		2 год.	год.
		Вид контролю: залік	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: теоретичне висвітлення основ граматичної будови англійської мови відповідно до сучасного стану лінгвістичних досліджень, а також ознайомлення студентів з найважливішими проблемами сучасних досліджень будови англійської мови.

Завдання:

- а) представити теоретичні засади опису граматичної будови англійської мови у світлі сучасного мовознавства з урахуванням когнітивного та комунікативного підходів;
- б) ознайомити студентів з найважливішими проблемами сучасних наукових досліджень граматичної будови англійської мови;
- в) розвинути у студентів наукове мислення, сформувати навички самостійного пошуку та переробки наукової інформації у галузі граматики та суміжних царин мовознавства, опрацювання практичного мовного матеріалу з обґрунтованими висновками;
- г) розвинути у студентів уміння застосовувати теоретичне знання з граматики під час практичного аналізу мовного матеріалу, а також у процесі викладання англійської мови на різних етапах навчання.

Інструменти та обладнання: технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації.

Методи, методики та технології: аналіз, синтез, описовий, компаративний, структуралістський, типологічний методи; абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, частково-пошуковий та методики формування загальних і фахових компетентностей.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:

Практичний курс англійської мови

Загальне мовознавство

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до

	оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору, володіння в повному обсязі матеріалом, передбаченим програмою.
82 – 89	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Студент коректно висловлює свою точку зору, демонструє викладення матеріалу володіння в достатньому обсязі матеріалом, передбаченим програмою.
74 – 81	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Демонструє уміння висловлювати власну точку зору, володіння в достатньому обсязі матеріалом, передбаченим програмою, допускаючи незначні помилки.
64 – 73	Наявність значних прогалин в знаннях основного програмного матеріалу; володіння окремими поняттями, методиками та інструментами, допускаючи при їх використанні принципові помилки.
60 – 63	Досить поверхове викладання матеріалу, неповне розкриття суті даного мовного явища. Студент знає матеріал, без аргументації своїх висновків, без своїх прикладів і не завжди адекватно використовує знання у практичній частині.
35 – 59	Студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Демонструє невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словарний запас.
1 – 34	Відсутність знань програмного матеріалу навіть в лекційному обсязі, не володіння методами, методиками та інструментами, передбаченими програмою.

Розподіл балів

Поточний контроль					Разом	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2			
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 2.1	T 2.2		
Поточний контроль					50	100
10	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи					50	
10	10	10	10	10		

T 1.1, T 1.2 ... T 2.1 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

усні відповіді на практичних заняттях (в тому числі презентації, доповіді, повідомлення, дискусії), контрольні роботи.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Systemic Approach to the Analysis of Language. Morphology.

Тема 1.1. Системна теорія мови у вивченні граматичної будови. Зовнішній та внутрішній підходи до мови. Функції мови. Мова як система та структура. Мова та мовлення. Парадигматичні та синтагматичні відношення у мові. Основні морфологічні одиниці англійської мови. Класифікація морфем.

Тема 1.2. Парадигми категоріальних значень іменних самостійних частин мови. Аналіз їхніх граматичних особливостей. Аналіз граматичних особливостей службових частин мови.

Тема 1.3. Дієслово. Парадигма категоріальних значень англійського дієслова.

Розділ 2. Syntax

Тема 2.1. Предмет синтаксису. Основні теорії щодо визначення предмету синтаксису. Основні синтаксичні теорії. Синтаксичні одиниці. Основні синтаксичні поняття (синтаксична функція, відношення, зв'язки, процеси).

Тема 2.2. Речення. Основні ознаки речення. Будова простого речення. Складне речення. Типи складних речень. Методи граматичних досліджень.

5.2 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	ср		лек	пр	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Розділ 1. Systemic Approach to the Analysis of Language. Morphology.

Тема 1.1. Системна теорія мови у вивченні граматичної будови. Зовнішній та внутрішній підходи до мови. Функції мови. Мова як система та структура. Мова та мовлення. Парадигматичні та синтагматичні відношення у мові. Основні морфологічні одиниці англійської мови. Класифікація морфем.	18	4	2	-	12				
Тема 1.2. Парадигми категоріальних значень іменних самостійних частин мови. Аналіз їхніх граматичних особливостей. Аналіз граматичних особливостей службових частин мови.	16	4	2	-	10				
Тема 1.3. Дієслово. Парадигма категоріальних значень англійського дієслова.	14	2	2		10				
Разом	48	10	6	-	32				

Розділ 2. Syntax

Тема2.1.

Основні теорії щодо визначення предмету синтаксису. Основні синтаксичні теорії. Синтаксичні одиниці. Основні синтаксичні поняття (синтаксична функція, відношення, зв'язки, процеси).	18	4	2	-	12						
Тема 2.2. Речення. Основні ознаки речення. Будова простого речення. Складне речення. Типи складних речень. Методи граматичних досліджень.	22	4	4	-	14						
Разом	40	8	6	-	26						
Усього годин	88	18	12	-	58						

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заоч на форма
1	Systemic Conception of Language. Basic Grammatical Notions.	2	
2	Parts of Speech in English. English Nouns and Articles. English Adjectives and Adverbs.	2	
3	English Verbs.	2	
4	Syntactic Units. The Phrase.	2	
5	The Sentence. The Simple Sentence.	2	
6	The Composite Sentence. The Compound Sentence. The Complex Sentence.	2	
	Разом	12	

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Blokh M.Y. A Course in Theoretical English Grammar (англ. яз). – М.: Высшая школа, 1983, 2000. – 383 с.
2. Morokhovska E.J. Fundamentals of English Grammar. - К.: Vyšča Škola, 1993. – 472 р.
3. Volkova L.M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. – К: Освіта України, 2009. – 253 р.

4. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1981. – 285 с.
5. Гладуш Н.Ф. Теоретична граматика англійської мови в таблицях і схемах. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2002. – 54 с.
6. Коваленко А.М., Павлов В.В. Теоретичні основи грамматики сучасної англійської мови. (англ. мовою) – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – 148 с.
7. Смирницкий Л.И. Морфология английского языка. - М.: Высшая школа, 1981. – 123 с.
8. Смирницкий Л.И. Синтаксис английского языка. - М.: Высшая школа, 1981. – 127 с.

Додаткові:

1. Bocharova M.V. Theoretical English Grammar. Part. 1: Morphology. – Изд-во Воронежского госуниверситета, 2007.
2. Khlebnikova I.B. Essentials of English Morphology. – М., 1994.
3. Valeika L., Buitkienė J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. – Vilnius, 2003.
4. Кобрина Н.А., Болдырев Н.Н., Худяков А.А. Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Высшая школа, 2007. – 368 с.
5. Алексеева I.O. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови (англ. мовою). – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 328 с.
6. Языкознание. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. – М.: Большая Российская энциклопедия, 1998. – 685 с.
7. An Introductory Course in Theoretical English Grammar by Laimutis Valeika, Vilnius 2003 <http://www.vpu.lt/bibl/elvpu/40496.pdf>
8. Theoretical grammar of English by A.T. Iriskulov, Tashkent 2006. <http://www.durov.com/study/file-708.pdf#search=%A%2ET%2E%20Iriskulov%20Theoretical>.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Мультимедійне обладнання для презентації лекцій.